

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): II. polrok 2023

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26213/1>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
LP/2021/158
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
627

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
1	d)	Uplatňovanie objektívnej zodpovednosti odberateľa za nezaplatenie DPH dodávateľom.	222/2004 Z. z. § 69 ods. 14 písm. c)	0	0	0
2	d)	Povinnosť platiteľa oznamovať Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie.	222/2004 Z. z. a 483/2001 Z. z. § 6 ods. 1 a 3 v súvislosti s § 90 ods. 1	187 680	542 558	-354 878

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
1	d)	Uplatňovanie objektívnej zodpovednosti odberateľa za nezaplatenie DPH dodávateľom.	222/2004 Z. z. § 69 ods. 14 písm. c)	01.07.22	platitelia dane	-	-	-	-	-	-
2	d)	Povinnosť platiteľa oznamovať Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie.	222/2004 Z. z. a 483/2001 Z. z. § 6 ods. 1 a 3 v súvislosti s § 90 ods. 1	01.07.22	platitelia dane	204 393	-	1	187 680	542 558	-354 878

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 1: Uplatňovanie objektívnej zodpovednosti odberateľa za nezaplatenie DPH dodávateľom.
Regulácia č. 2: Povinnosť platiteľa oznamovať Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie.
Platiteľ dane z pridanej hodnoty je povinný oznámiť Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „Finančné riaditeľstvo“) čísla všetkých bankových účtov, ktoré bude využívať na príjem a odosielanie platieb za dodanie tovarov a služieb, ktoré sú predmetom dane podľa zákona o DPH. Následne bude možné uplatniť ručenie za daň v prípade, ak protihodnota za dodanie tovaru alebo služby síce bude uhradená na účet dodávateľa, avšak tento nebude zverejnený v zozname bankových účtov oznámených dodávateľom finančnej správy.
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Regulácia č. 1: Náklady na podnikateľské prostredie nie je možné vypočítať z dôvodu povahy regulácie, ku ktorej sa nevzťahuje žiadna povinnosť podnikateľských subjektov.
Regulácia č. 2: Dotknutými subjektmi sú platitelia dane. V novovytvorenom Zozname platiteľov DPH s číslami bankových účtov, ktoré používajú na podnikanie, zverejnenom na portáli finančnej správy (je vytváraný automatizovane) bolo k júlu 2023 zapísaných 312 832 bankových účtov. Oznamovaciu povinnosť si splnilo 204 393 platiteľov dane z celkového počtu 216 425 registrovaných platiteľov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Expertný odhad časovej náročnosti na oznámenie čísel bankových účtov platiteľom dane finančnému riaditeľstvu je 20 min. Frekvencia plnenia bola určená ako nepravidelne/jednorazovo, keďže nie je možné prognózovať správanie platiteľov dane (zakladanie, resp. rušenie bankových účtov používaných na podnikateľské účely). Pri uplatňovaní ručenia za daň vznikajú administratívne náklady iba na strane finančnej správy.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zoznam platiteľov DPH s číslami bankových účtov, ktoré používajú na podnikanie je zverejnený na internetovej stránke Finančného riaditeľstva: https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-služby/verejne-služby/zoznamy/detail/_3a11bae5-4c60-46fd-b57e-ae0700a98ee7
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):
<i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Regulácia č. 2: Predpokladané náklady regulácií na celé podnikateľské prostredie na základe Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej v roku 2021, boli pri počte 238 662 platiteľov dane vo výške cca 542 558 eur, respektíve 2,27 eur na jedného platiteľa dane. Odhad trvania povinnosti taktiež vychádzal z časovej náročnosti 20 min.

Na základe výpočtu skutočného vplyvu regulácií je rozdiel v nákladoch -354 878 eur. Ako už bolo vyššie uvedené, oznamovaciu povinnosť si doteraz splnilo 204 393 platiteľov dane z celkového počtu 216 425 registrovaných platiteľov. Uvedený skutočný počet dotknutých subjektov je výrazne nižší, ako bol počet dotknutých subjektov očakávaný v ex ante fáze, a to o 34 269 subjektov (tento rozdiel ale nespôsobuje výsledný rozdiel v nákladoch -354 878 eur). Navyše, zákonom nie je ustanovená povinnosť, aby mal každý platiteľ dane zriadený bankový účet na podnikanie, teda nie každý platiteľ dane má oznamovaciu povinnosť v zmysle § 6 zákona o DPH. Rozdiel 12 032 medzi celkovým počtom platiteľov dane a počtom platiteľov, ktorí si splnili oznamovaciu povinnosť mohol vzniknúť nielen z dôvodu, že platiteľ nemá zriadený bankový účet, ak napríklad vykonáva ekonomickú činnosť v zahraničí a takýto účet nie je potrebné oznamovať, ale aj z dôvodu, že podáva nulové daňové priznanie a aj preto nemá zriadený bankový účet.
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“. Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.
Rozdiel 12 032 medzi celkovým počtom platiteľov dane a počtom platiteľov, ktorí si splnili oznamovaciu povinnosť mohol vzniknúť nielen z dôvodu, že platiteľ nemá zriadený bankový účet, ak napríklad vykonáva ekonomickú činnosť v zahraničí a takýto účet nie je potrebné oznamovať, ale aj z dôvodu, že podáva nulové daňové priznanie a aj preto nemá zriadený bankový účet.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Medzi skutočnými nákladmi neboli zistené také, ktoré neboli predpokladané v ex ante fáze.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií **a zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.

Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
MF SR ako gestor právneho predpisu regulácií č. 1 a 2, ktoré sú predmetom ex post hodnotenia v II. polroku 2023, týkajúce sa § 69 ods. 14 písm. c) a § 6 ods. 1 a 3 zákona o DPH oznámilo na internetovej stránke MF SR začatie verejných ex post konzultácií s podnikateľskými subjektmi k ex post hodnoteniu uvedených regulácií dňa 15. augusta 2023. Dôvodom na zaradenie predmetných regulácií do Registra regulácií pre ex post hodnotenie na II. kalendárny polrok 2023 boli podnety Slovenskej bankovej asociácie a Slovenského živnostenského zväzu. <u>Podnet Slovenského živnostenského zväzu</u> sa týkal § 69 ods. 14 písm. c) zákona o DPH. <u>Podnet Slovenskej bankovej asociácie</u> smeroval k tomu, že vo veci oznamovania bankových účtov platiteľov ide o duplicitnú povinnosť, nakoľko povinnosť bánk oznamovať daňovému úradu čísla účtov podnikateľov už upravuje ustanovenie § 90 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov Oznámenie o začatí verejných ex post konzultácií bolo zverejnené aj na internetovej stránke Ministerstva hospodárstva SR. Verejné ex post konzultácie regulácie trvali od 15.08.2023 do 18.09.2023. Verejné ex post konzultácie boli vykonané formou dotazníka. V rámci verejných ex post konzultácií oslovil MFSR jeden subjekt - Republiková únia zamestnávateľov, Digital Park II, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava, ktorý zaslal dotazník vyplnený spoločnosťou US Steel Košice k oboj reguláciám ako celku. V rámci cielených ex post konzultácií oslovilo MF SR Slovenskú bankovú asociáciu, Mýtna 48, 811 07 Bratislava a Slovenský živnostenský zväz, Lamačská cesta 3/C, 841 04 Bratislava. V rámci cielených ex post konzultácií MF SR nedostalo žiadne vyplnené dotazníky.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
Voči hodnoteným reguláciám neboli vznesené žiadne pripomienky.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
Nedostatok tohto nástroja vidí RÚZ v prenesení dôkazného bremena na platiteľa, nakoľko finančná správa zverejňuje len aktuálne platný zoznam oznámených účtov pre daný deň bez možnosti získania dát platných v minulosti. Platiteľ je tak nútený na vlastné náklady zabezpečiť archiváciu aktuálne platných zoznamov po dobu premlčania. Tento proces zaťažuje daňovníkov nie len administratívne vzhľadom na samotný proces overovania, ale aj po technickej stránke.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Bez návrhov.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Zlepšenie procesu vidí RÚZ v tom, že finančné riaditeľstvo by malo zverejňovať aj dátum oznámenia bankového účtu finančnému riaditeľstvu, dátum začatia, prípadne skončenia používania bankového účtu na podnikanie v už existujúcom zozname platiteľov DPH s číslami bankových účtov, ktoré používajú na podnikanie, t. j. bola by prístupná aj história bankových účtov jednotlivých platiteľov DPH. Tento návrh by podľa RÚZ prispel k eliminovaniu administratívnej záťaže daňových subjektov, ktorá vznikla zavedením tejto povinnosti a eliminácii dôkazného bremena preneseného na platiteľa, keďže finančné riaditeľstvo disponuje aj historickými informáciami.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
Bez návrhov.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:
Na základe informácií zverejnených na internetovej stránke https://www.financnasprava.sk/sk/pre-media/novinky/archiv-novinek/detail-novinky/_snimka-obrazovky-ts/bc si podnikatelia pri

preverovaní bankových účtov na portáli finančnej správy (PFS) nemusia robiť snímku obrazovky, tzv. printscreen. Finančná správa totiž vo svojich informačných systémoch eviduje údaj o dátume začatia používania oznámeného bankového účtu. Rovnako eviduje aj údaj o ukončení používania tohto účtu. Z tohto dôvodu nie je potrebné, aby si daňové subjekty uchovávali informácie o zverejnených bankových účtoch svojich obchodných partnerov. Finančná správa zároveň pracuje na tom, aby boli dáta o bankových účtoch zverejnené aj historicky. Uvedená informácia bola zverejnená aj formou tlačovej správy z 17.01.2022 https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Pre_media/Tlacove_spravy/Rok_2022/2022.01.17_TS_ucty_prinscreen.pdf.

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predlži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Regulácia č. 1: Uplatňovanie objektívnej zodpovednosti odberateľa za nezaplatenie DPH dodávateľom.
Regulácia č. 2: Povinnosť platiteľa oznamovať Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie.
Platiteľ dane z pridanej hodnoty je povinný oznámiť Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky čísla všetkých bankových účtov, ktoré bude využívať na príjem a odosielanie platieb za dodanie tovarov a služieb, ktoré sú predmetom dane podľa zákona o DPH. Následne bude možné uplatniť ručenie za daň v prípade, ak protihodnota za dodanie tovaru alebo služby síce bude uhradená na účet dodávateľa, avšak tento nebude zverejnený v zozname bankových účtov oznámených dodávateľom finančnej správe.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
K regulácii č. 1: Kontrolné zistenia orgánov finančnej správy, ako aj zistenia v rámci analytickej činnosti finančného riaditeľstva preukázali rozsiahle zneužívanie skutočnosti, že v súvislosti s vykonávaním ekonomickej činnosti platiteľov dane nie je explicitne vyžadovaná existencia vlastného podnikateľského účtu platiteľa dane, čo v početných prípadoch spôsobovalo obchodovanie využívaním cudzích bankových účtov, na ktoré správca dane, napriek závažným kontrolným a iným

zisteniam, nemal dosah. Z tohto dôvodu sa zaviedla povinnosť platiteľovi dane oznámiť (a v prípade zmeny aj aktualizovať) finančnému riaditeľstvu každý vlastný bankový účet, ktorý bude používať na účely výkonu ekonomickej činnosti, ktorá je predmetom dane v tuzemsku. V tejto súvislosti sa taktiež ustanovilo, že ak odberateľ uhradil dodávateľovi, ktorý z dodania tovaru alebo služby alebo z prijatia platby pred ich dodaním nezaplatil daň, protihodnotu (alebo jej časť) na iný ako finančnému riaditeľstvu oznámený bankový účet, ktorý bol v deň uskutočnenia platby zverejnený na webovom sídle finančného riaditeľstva, predmetná skutočnosť bude zakladať právnu domnienku o tom, že odberateľ o nezaplatení dane, resp. jej časti dodávateľom v čase vzniku daňovej povinnosti vedel, vedieť mal alebo vedieť mohol. Následne, v prípade preukázania, že by išlo o podvodné nezaplatenie dane zo strany dodávateľa, môže byť voči takémuto odberateľovi uplatnený inštitút ručenia za daň podľa § 69 ods. 14 písm. c) zákona o DPH. Ustanovenie tejto domnienky, ktorú je potrebné vzhľadom na znenie § 69b zákona o DPH považovať za vyvrátiteľnú, sleduje predovšetkým efektívne plnenie si povinnosti platiteľov dane ustanovenej v § 6 zákona o DPH, spočívajúcej v oznamovaní všetkých bankových účtov používaných na podnikanie, ktoré je predmetom dane podľa tohto zákona. Prípadné uplatnenie ručenia zo strany orgánov finančnej správy je možné len po naplnení všetkých predpokladov striktno vymedzených zákonom o DPH.

K regulácii č. 2: Finančná správa evidovala približne 6 000 aktívnych daňových subjektov, pri ktorých správca dane nemal informácie o ich bankových účtoch. Pritom práve u týchto daňových subjektov sa akumulovali neprimerane vysoké daňové nedoplatky. Povinnosť pre platiteľov dane z pridanej hodnoty oznamovať finančnej správe čísla všetkých vlastných bankových účtov, ktoré používajú na vykonávanie ekonomickej činnosti, ktorá je predmetom dane z pridanej hodnoty, sa zaviedla hlavne z dôvodu boja proti daňovým únikom a eliminácie daňových nedoplatkov.

Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?

MF SR má za to, že obe dotknuté regulácie pomohli zvýšiť efektívnosť výkonu správy daní, najmä tým, že finančná správa číslami bankových účtov platiteľa disponuje výrazne skôr oproti právnej úprave v § 90 ods. 1 zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že nie každý podnikateľský účet je využívaný na ekonomickú činnosť predstavujúcu predmet dane v tuzemsku. Navyše oproti úprave v zákone o bankách sú reportované aj bankové účty vedené u zahraničných poskytovateľov platobných služieb. V rámci plnenia oznamovacej povinnosti platiteľa dane oznámili 3 958 bankových účtov, ktoré sú vedené u zahraničných poskytovateľov platobných služieb, čo predstavuje 1,3% zo všetkých oznámených bankových účtov. Eliminovali sa administratívne náklady správcu dane pri vyplácaní nadmerných odpočtov a zamedzilo sa situáciám, kedy boli nadmerné odpočty vyplácané na cudzie bankové účty alebo v hotovosti poštovým poukazom.

Opatrenia prispievajú aj k zlepšeniu podnikateľského prostredia, keďže umožňujú lepšie preverenie obchodného partnera. S týmto súvisí aj uplatňovanie rozdelenej platby podľa § 69c zákona o DPH. Kým v roku 2022 bolo takýchto platieb 2 146 v celkovej sume 2 953 774,79 eur, tak v prvom polroku 2023 uhradili odberatelia daň za dodávateľa v 1 517 prípadoch a jednalo sa o sumu 3 009 407,02 eur.

MF SR pre obe regulácie konštatuje, že ciele kladené v ex ante doložke vybraných vplyvov boli splnené.

Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?

Nepredvídané pozitívne ani negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie sa nevyskytli.

Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?

Áno, obe regulácie sú stále opodstatnené. Regulácie prispievajú nielen k zlepšeniu efektívnosti výkonu správy daní, ale aj k zlepšeniu podnikateľského prostredia.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zatažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Nie.
Výsledok ex post hodnotenia pre obe regulácie - návrh: ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i> Obe hodnotené regulácie je nevyhnutné ponechať bez zmeny. Vyššie uvedené odpovede a skutočné náklady žiadnym spôsobom nespochybňujú efektívnosť dotknutých regulácií. Regulácie sú z hľadiska ich aplikácie jednoznačné. Regulácie v súčasnosti predstavujú minimálne vplyvy na podnikateľské prostredie, keďže existujúci platitelia dane si túto povinnosť už splnili a povinnosť sa už primárne týka len nových platiteľov dane alebo oznamovania zmien vo vzťahu k oznámeným bankovým účtom. Samotné vyplnenie tlačiva „Oznámenie o účtoch používaných na podnikanie platiteľa podľa § 6 a § 85kk zákona o DPH“ nie je pre platiteľa dane náročné a údaje o platiteľovi a jeho bankových účtoch, ktorými finančná správa už disponuje, sú vo formulári automaticky predvyplnené. Platiteľ dane predkladá rovnaké tlačivo tým istým spôsobom nielen pri prvom oznámení bankového účtu, ale aj pri zmene dátumov platnosti alebo pri zrušení používania nahláseného bankového účtu. Pretože finančná správa vo svojich informačných systémoch eviduje údaj o dátume začatia používania oznámeného bankového účtu a aj údaj o ukončení používania tohto účtu, nie je potrebné, aby si daňové subjekty uchovávali informácie o zverejnených bankových účtoch svojich obchodných partnerov. Právna úprava inštitútu ručenia za daň v prípade v § 69 ods. 14 písm. c) a povinnosť oznamovať bankové účty platiteľa sú na seba vzájomne naviazané.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) pristúpil k hodnoteniu dvoch regulácií jedného právneho predpisu v jednom formulári ex post hodnotenia. Gestor v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady pri regulácii č. 1 neboli vyčíslené z dôvodu povahy regulácie, ku ktorej sa nevzťahuje žiadna povinnosť podnikateľských subjektov. Skutočné náklady gestor pri regulácii č. 2 vyčíslil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Pri regulácii č. 2 gestor kompletne vyplnil dopĺňujúce
--

informácie k spôsobu výpočtu vplyvov predmetnej regulácie na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante nákladov. Výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný na základe uvedeného spôsobu, pričom gestor uviedol zdroje početnosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Gestor ako dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi (ex ante) a zistenými nákladmi (ex post) pri regulácii č. 2 uvádza rozdiel v počte predpokladaných subjektov, na ktorých sa regulácia vzťahuje.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie k oboj reguláciám vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to nad rámec minimálnej časovej požiadavky. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj cieľené ex post konzultácie formou cieľného oslovenia vybraných subjektov. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojila jedna zastupiteľská organizácia (ďalej len „účastník“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií boli vznesené pripomienky účastníkom iba voči výkonu a fungovaniu oboch regulácií v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Okrem vznesených pripomienok účastníci v rámci ex post konzultácií poskytli alternatívne riešenia z ich pohľadu, ktoré spočívajú v návrhu na zmenu aplikačnej praxe regulácií s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenie vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje pre obe hodnotené regulácie. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aké výsledky obe regulácie priniesli vo vzťahu k riešenému problému. Vo veci splnenia cieľov regulácií určených v ex ante doložke vybraných vplyvov gestor uvádza, že ciele kladené v ex ante doložke vybraných vplyvov boli splnené. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nevznikli a existencia regulácií je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to obe regulácie ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 1 – Uplatňovanie objektívnej zodpovednosti odberateľa za nezaplatenie DPH dodávateľom.

Regulácia č. 2 – Povinnosť platiteľa oznamovať Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Regulácia č. 1 upravuje uplatňovanie ručenia za daň v prípade, ak protihodnota za dodanie tovaru alebo služby síce bude uhradená na účet dodávateľa, avšak tento účet nebude zverejnený v zozname bankových účtov oznámených dodávateľom Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky.

Regulácia č. 2 upravuje povinnosť platiteľa dane z pridanej hodnoty oznámiť Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky čísla všetkých bankových účtov, ktoré bude využívať na príjem a odosielanie platieb za dodanie tovarov a služieb, ktoré sú predmetom dane podľa zákona o DPH.

V zmysle vstupov od účastníka konzultácií problematickosť regulácií vzniká pri prenesení dôkazného bremena na platiteľa, keďže finančná správa zverejňuje len aktuálne platný zoznam oznámených účtov pre daný deň bez možnosti získania dát platných v minulosti. Platiteľ je tak nútený na vlastné náklady zabezpečiť archiváciu aktuálne platných zoznamov po dobu premlčania. Podľa účastníka konzultácií tento proces zaťažuje daňovníkov nie len administratívne vzhľadom na samotný proces overovania, ale aj po technickej stránke.

Podľa gestora boli regulácie č. 1 a 2 zavedené hlavne z dôvodu boja proti daňovým únikom a eliminácie daňových nedoplatkov. Regulácie tak plnia svoj hlavný účel, ktorý spočíva vo zvýšení efektívnosti výkonu správy daní.

Regulácia č. 2 pomohla zvýšiť efektívnosť výkonu správy daní najmä tým, že finančná správa disponuje číslami bankových účtov platiteľa výrazne skôr oproti legislatívnej úprave v § 90 ods. 1 zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). Taktiež na rozdiel od legislatívnej úpravy v zákone o bankách sú oznamované aj bankové účty vedené u zahraničných poskytovateľov platobných služieb. Podľa gestora sa eliminovali administratívne náklady správcu dane pri vyplácaní nadmerných odpočtov a zamedzilo sa situáciám, kedy boli nadmerné odpočty vyplácané na cudzie bankové účty alebo v hotovosti poštovým poukazom.

Pri regulácii č. 1 sa uplatňuje inštitút ručenia za daň v prípade preukázania, že sa jedná o podvodné nezaplatenie dane zo strany dodávateľa, t. j. ak odberateľ uhradil dodávateľovi, ktorý z dodania tovaru alebo služby alebo z prijatia platby pred ich dodaním nezaplatil daň, protihodnotu (alebo jej časť) na iný ako finančnému riaditeľstvu oznámený bankový účet, ktorý bol v deň uskutočnenia platby zverejnený na webovom sídle finančného riaditeľstva, predmetná skutočnosť bude zakladat' právnu domnienku o tom, že odberateľ o nezaplatení dane, resp. jej časti dodávateľom v čase vzniku daňovej povinnosti vedel, vedieť mal alebo vedieť mohol. Ustanovenie tejto domnienky sleduje predovšetkým efektívne plnenie si povinnosti platiteľov dane ustanovenej v § 6 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), spočívajúcej v oznamovaní všetkých bankových účtov používaných na podnikanie, ktoré je predmetom dane podľa predmetného zákona. Prípadné uplatnenie ručenia zo strany orgánov finančnej správy je možné len po naplnení všetkých predpokladov striktnie vymedzených zákonom o DPH.

Predmetné regulácie podľa gestora taktiež prispievajú k zlepšeniu podnikateľského prostredia, keďže umožňujú lepšie preverenie obchodného partnera.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenie uvedené účastníkom konzultácií k obom reguláciám predstavuje návrh na zmenu aplikačnej praxe s cieľom zlepšiť podnikateľské prostredie a spočíva v návrhu, aby Finančné riaditeľstvo SR zverejňovalo dátum, kedy mu bol oznámený bankový účet, dátum začatia, príp. skončenia používania bankového účtu na podnikanie v už existujúcom zozname platiteľov DPH s číslami bankových účtov, ktoré používajú na podnikanie, t. j. aby bola prístupná aj história bankových účtov jednotlivých platiteľov DPH. Uvedený návrh by podľa účastníka konzultácií prispel k eliminovaniu administratívnej záťaže daňových subjektov, ktorá vznikla zavedením tejto povinnosti a eliminácii dôkazného bremena preneseného na platiteľa, keďže Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky disponuje aj historickými informáciami.

Podľa gestora finančná správa vo svojich informačných systémoch eviduje údaj o dátume začatia používania oznámeného bankového účtu, taktiež eviduje aj údaj o ukončení používania tohto účtu, pričom z tohto dôvodu nie je potrebné, aby si daňové subjekty uchovávali informácie o zverejnených bankových účtoch svojich obchodných partnerov. Finančná správa zároveň pracuje na tom, aby boli dáta o bankových účtoch zverejnené aj historicky. Uvedená informácia bola oznámená aj formou tlačovej správy z 17.01.2022.

Odporúčenie:
K regulácii č. 1: ☐ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☒ upraviť aplikačnú prax
K regulácii č. 2: ☐ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☒ upraviť aplikačnú prax
Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:
Ministerstvo hospodárstva na základe poskytnutej argumentácie navrhuje upraviť aplikačnú prax pri oboch reguláciách v zmysle návrhu alternatívneho riešenia účastníka konzultácií, a to zverejňovanie dátumu oznámenia bankového účtu, dátumu začatia, príp. skončenia používania bankového účtu na podnikanie v už existujúcom zozname platiteľov DPH s číslami bankových účtov, ktoré používajú na podnikanie.
Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:
Pri regulácii č. 1 ex ante ani ex post náklady neboli vyčíslené, nevznikol teda rozdiel medzi týmito nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.
Pri regulácii č. 2 boli vyčíslené oba typy nákladov, pričom predpokladané (ex ante) náklady boli vyčíslené na sumu 542 558 eur a skutočné (ex post) náklady na sumu 187 680 eur. Vzhľadom ku skutočnosti, že legislatívny proces k regulácii s vyčíslenými ex ante vplyvmi začal pred dátumom 1.6.2021, kedy v rámci Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov vstúpil do platnosti mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov (1in2out), na tieto náklady sa uvedený mechanizmus nevzťahuje. Z tohto dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.